

Welkomstwoord bij het bezoek van Eurocommissaris Olivér Várhelyi

Geachte meneer de Eurocommissaris,
Geachte leden van de Vlaamse Regering,
Geachte collega's,

Mijnheer Várhelyi, als voorzitter heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement.

Wij zijn zeer vereerd dat u hier vandaag aanwezig wilt zijn om onze plenaire vergadering toe te spreken, naar aanleiding van de 'Dag van Europa'.

Het is intussen een traditie dat het Vlaams Parlement rond 09 mei een prominente spreker uitnodigt die zijn of haar visie op Europa met ons deelt.

Op 09 mei 1950 pleitte de toenmalige Franse minister van Buitenlandse Zaken Robert Schuman op een belangrijke persbijeenkomst te Parijs voor een samenwerkingsverband in Europa dat de vrede op het continent moest bewaken. De 'Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal' - een belangrijke voorloper van de hedendaagse Europese Unie - zou dat jaar het levenslicht zien.

Door de oorlog in Oekraïne bevindt Europa zich vandaag OOK op een scharniermoment, waarbij het geconfronteerd wordt met menselijk leed, vluchtelingenstromen, een energiecrisis, een vermindering van de koopkracht, politieke instabiliteit, militaire dreiging en 'democratische vrijheden' die onder druk komen te staan.

Het belang van eendracht en solidariteit binnen de Europese Unie is nog nooit zo belangrijk geweest om aan al deze uitdagingen het hoofd te bieden.

*

Beste collega's,

De gastspreker vandaag, de heer Olivér Várhelyi, heeft een rijkgevulde diplomatieke carrière achter de rug en is sinds december 2019 Eurocommissaris voor Nabuurschap en Uitbreiding in de Commissie-Von der Leyen.

Door de oorlog in Oekraïne en de oplopende spanningen in de Westelijke Balkan staat het Europees uitbreidingsproject volop in de schijnwerpers. Het levert stof tot discussie en kritische analyse door zowel historici, journalisten, wetenschappers als politici. Maar het leeft ook bij de burgers.

Er is de belofte van Europees commissievoorzitter Ursula von der Leyen voor een versneld proces rond de toetreding van Oekraïne tot de Europese Unie, er zijn de toetredingsonderhandelingen met Turkije en de Westelijke Balkanlanden. Er is het fundamentele vraagstuk over hoever Europa kan opschuiven richting het oosten en wat de consequenties daarvan kunnen zijn.

*

Mijnheer Várhelyi, ook in het Vlaams Parlement zijn we actief bezig met het Europees uitbreidingsvraagstuk. Ik verwijs bijvoorbeeld naar het voorstel van resolutie ‘over een fundamentele strategische heroverweging van de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkije’ dat op 9 december 2020 in deze plenaire vergadering werd aangenomen en waar u - in het kader van de politieke dialoog - vanuit de Europese Commissie op geantwoord heeft. Of ik verwijs naar de aanhoudende aandacht die in onze Commissie Buitenland wordt besteed aan de Westelijke Balkan, Wit-Rusland en Oekraïne.

Zoals u weet, nemen de deelstaten en hun parlementen in dit land - overeenkomstig het grondwettelijk recht - een bijzondere positie in en hebben ze aanzienlijke inspraak én verantwoordelijkheid bij de Europese en internationale besluitvorming. Over de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie - uw bevoegdheid - moeten alle deelstaatparlementen - en dus ook dit Vlaams Parlement - hun zegen geven.

*

Geachte heer Várhelyi, als Eurocommissaris voor Nabuurschap en Uitbreiding bent u het best geplaatst om ons het standpunt van Europa wat betreft de uitbreidingspolitiek toe te lichten en een stand van zaken te geven bij de lopende dossiers.

Hoe gaat de Europese Commissie om met de veranderde realiteit inzake uitbreiding en nabuurschap? Wat is de standaardprocedure voor toetreding en kan of zal er van het Europese uitbreidingsbeleid worden afgeweken? Waar staan we vandaag en zullen deze kwesties door de huidige context anders worden aangepakt?

*

Beste parlementsleden, na de toespraak van de heer Várhelyi nodig ik elke fractie uit om vragen te stellen en in dialoog te gaan met de Eurocommissaris over zijn discours.

Maar eerst geef ik graag het woord aan de heer Várhelyi.

Liesbeth Homans
Voorzitter Vlaams Parlement

Alleen het gesproken woord telt.